

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Βουλευτής Ν. Αχαΐας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ:

- **Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων**
- **Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**
- **Πολιτισμού και Τουρισμού**

Θέμα: Θέσεις Ποντιακών Σωματείων

Σχετικά με τις επιστολές της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων και του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ποντιακού Ελληνισμού που περιγράφουν τις θέσεις τους γύρω από το Ποντιακό στοιχείο.

Αρ. Πρωτ.

Πάτρα

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

ΠΑΒ	5286
05 MAI. 2011	

Λαζαρίδης

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΙΣΜΗΝΗΣ 46. ΤΗΛ.6973-203640-23210-24167

Αρ, Πρωτ. 180 email paspe@otenet.gr, info@moisiadis.gr
Θεσσαλονίκη 22-3-2011

Αξιότιμοι κ.κ.

Με αφορμή επιστολή της Π.Ο.Ε. , με ημερομηνία 14-2-2011 που απευθύνεται στο σύνολο των εκπροσώπων του Ελληνικού Κοινοβουλίου ,θέλουμε να επισημάνουμε τα εξής.

Ο φορέας που σας αποστέλλει το κείμενο και επιχειρεί να εμφανισθεί ως ο εκφραστής του Ποντιακού Ελληνισμού, κατά την αξιολογική μας κρίση, δεν αποτελεί έκφραση ενότητας στον οργανωμένο Ποντιακό χώρο. Αφού είναι γνωστό σε όλους, ότι το 1972 δημιουργήθηκε η Π.Ε.Π.Σ. με την σύμφωνη γνώμη του συνόλου των ποντιακών οργανώσεων του Ελλαδικού χώρου ,ως δευτεροβάθμιος Ποντιακός φορέας και έκτοτε λειτουργεί έχοντας μεγάλη παρουσία και προσφορά ,με έδρα την Θεσσαλονίκη.

Αντιθέτως ορισμένοι συμπατριώτες που συμμετέχουν στην Π.Ο.Ε. που σας απέστειλε την σχετική επιστολή, ήσαν απόντες από τις δημιουργικές αυτές δράσεις, απασχολημένοι ίσως , από τα προβλήματα της Ευξείνου Λέσχης, στην οποία για χρόνια συμμετείχαν στα δρώμενα της, όσο και τις δικαστικές διαμάχες και τις καταδίκες για υπεξαιρέσεις που είχαν πρόσφατα ,με Διοικήσεις της, η την καταδίκη τους ως συκοφάντες ,από αυτούς που και πάλι επιχειρούν να σπιλώσουν, από τους οποίους όμως εξήτησαν δημόσια συγνώμη .

Ορισμένοι μάλιστα από αυτούς τους συμπατριώτες, αφού συμμετείχαν στις εκλογικές διαδικασίες της Π.Ο.Π.Σ. όπου πήραν μέρος 458 αντιπρόσωποι από όλη την Ελλάδα και μετά τη αποτυχία τους να εκλεγούν, [φανερή η απόρριψη τους από την πλειοψηφία των σωματείων] και την απόρριψη των ενστάσεων τους από τα δικαστήρια στα οποία προσέφευγαν επί δύο χρόνια, προχώρησαν τα τελευταία έξη χρόνια ,στην διάσπαση του οργανωμένου Ποντιακού χώρου, δημιουργώντας την Π.Ο.Ε.

Από τότε παρά την διάσπαση που επέφεραν στο χώρο και τη απόρριψη των όποιων προτάσεων για ενότητα ,συνέχισαν να βάλουν κατά της Π.Ο.Π.Σ. του Π.Α.Σ.Π.Ε. και κυρίως κατά της κορυφαίας οργάνωσης των Ποντίων , το Ιδρυμα της Παναγίας Σουμελά.

Ο φορέας μας το Π.Α.Σ.Π.Ε. ,δημιουργήθηκε το 1995,ύστερα από απόφαση 500 συνέδρων του Γ' Παγκόσμιου Ποντιακού Συνεδρίου, αποτελεί τριτοβάθμια έκφραση του οργανωμένου Ποντιακού κόσμου, θεώρησε υποχρέωσή να σας μεταφέρει τη βούληση εκατομμυρίων Ποντίων, αποκαλύπτοντάς το κενό περιεχομένου, της επιστολής που σας απέστειλε η Π.Ο.Ε.

Κατά την άποψή μας, τέτοιου είδους προσβλητικές για τον Ποντιακό Ελληνισμό επιστολές, που ανάγουν το νομικό θέμα της συγκρότησης του Δ.Σ. της Παναγία Σουμελά σε μείζον ποντιακό ζήτημα ,από ανθρώπους μάλιστα που απουσίαζαν από τις δράσεις και την λειτουργία της ,αποπροσανατολίζουν σωματεία και συμπατριώτες μας από τα μεγάλα ποντιακά θέματα, και είναι απορριπτέες. Το Σωματείο της Παναγίας Σουμελά, όπως είναι γνωστό ιδρύθηκε το 1951, από τον γιατρό και βουλευτή Φίλωνα Κτενίδη και τους συνεργάτες του .Με την πάροδο της

πρώτης δεκαετίας διαπιστώθηκε ότι ,για την καλύτερη λειτουργία της Μονής που δημιούργησαν, εξαιτίας και του όγκου των πιστών που συνέρρεαν στην χάρη της ,χρειαζόταν η σύσταση ενός Ιδρύματος .Ετοι με την σύμφωνη γνώμη και την υποστήριξη της Εκκλησίας και της πολιτείας, προχώρησαν στη σύσταση του Ιερού Ιδρύματος. Επομένως ο ισχυρισμός δτι το Τίμιο Σταύρος καθυποτάχθηκε στο Σωματείο, είναι τουλάχιστον αστήρικτος, αφού είναι σαφές ότι το Τίμιο Σταύρος είναι δημιούργημα των κτητόρων και ιδρυτών του Σωματείου της Π. Σουμελά.

Όσο για τον προσβλητικό χαρακτηρισμό, ότι στη Διοίκηση του Ιδρύματος επικρατεί η απόλυτη οικογενειοκρατία, που αποδίδεται εμμέσως πλην σαφώς ,σε μια σειρά επιφανών προσωπικοτήτων του Ποντιακού χώρου, που συμμετείχαν στη δημιουργία και τη λειτουργία του Σωματείου και του Ιδρύματος της Π.Σ. και σήμερα συνεχίζουν να προσφέρουν ανιδιοτελώς τις υπηρεσίες τους, τα παιδιά και τα εγγόνια τους, στο σύνολό τους άξιοι επιστήμονες και κοινωνικά καταξιωμένοι πολίτες, εκτός των άλλων αποτελεί συκοφαντία και ύβρη στην μνήμη ανθρώπων που ανάλωσαν τη ζωή τους στην υπηρεσία της Παναγίας Σουμελά. Μάλιστα ένας σχετικός παραλληλισμός, από τους εν λόγω συμπατριώτες μας, ότι και το Ελληνικό κοινοβούλιο οικογενειοκρατείται ασφυκτικά ,επειδή έχουν εκλεγεί στη Βουλή ορισμένοι από εσάς , που πρόγονοι τους θήτευσαν σε αυτό στο παρελθόν, πιστεύουμε ότι θα ήταν εξαιρετικά προσβλητικός για όλους .

Θέλουμε να γνωρίζεται ότι ,το σύνολο του οργανωμένου ποντιακού χώρου ,αλλά και εκατομμύρια ποντίων και φύλοποντίων χριστιανών, δύως προκύπτει τουλάχιστον και από τις διακόσιες περίπου δηλώσεις επιφανών Ποντίων, που πρόσφατα έχουν δημοσιευτεί στο δεύτερο τόμο του έργου ,{Σουμελά η πρόσφυξ Ποντία Παναγία,σελ.399-437], θεωρεί ότι τα Δ.Σ. που υπηρέτησαν όλα αυτά τα χρόνια το Σωματείο και το Τίμιο Σταύρος της Παναγίας Σουμελά, προσέφεραν σπουδαίο εθνικό ,κοινωνικό, πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και θρησκευτικό έργο και συνέβαλαν στη φήμη της Μονής και του Ιδρύματος σε όλο τον κόσμο ,καταξιώνοντάς το στη συνείδηση και τις καρδίες τους.

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι, το ΠΑ.Σ.ΠΕ. δεν μπορεί να διανοηθεί ότι είναι δυνατόν να υπάρξει Τίμιο Σταύρος Παναγίας Σουμελά χωρίς την ύπαρξη της Εκκλησίας. Χωρίς να υπάγεται στην δικαιοδοσία του ελέγχου και την εποπτεία της σεβαστής Ιεράς Συνόδου .

Για όλους αυτούς τους λόγους και παρά την αρχική πρόθεσή μας να μην εμπλακούμε σε τέτοιου είδους αντιπαραθέσεις με συμπατριώτες μας που γνωρίζουμε την διαδρομή και τις προθέσεις τους στον Οργανωμένο ποντιακό χώρο, υποχρεωθήκαμε να πάρουμε θέση για την αποκατάσταση της αλήθειας..

Σας ενημερώνουμε ότι εάν μετά τα όσα σας εκθέσαμε στην παρούσα επιστολή μας ,σας είναι απαραίτητη και επιπλέον ενημέρωση από μέρους μας ,είμαστε στη διάθεσή σας να σας παρουσιάσουμε τις θέσεις μας για το επίμαχο θέμα.

Για το Δ.Σ. του ΠΑ.Σ.ΠΕ. Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Μωνσιάδης. Πολιτικός Μηχανικός

Αντιπεριφερειάρχης, Κεντρικής Μακεδονίας

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Αντιγονιδών 19 - τ.κ. 546 30 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310/501375, 6907/392426
fax 2310/511020, e-mail: pops_1972@yahoo.gr

Αριθμ. Πρωτ:12501

Αριθμ. Φακ: I/Σ

Θεσσαλονίκη 28-3-2011

Προς τους
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

κ. Βουλευτές,

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων με τα 220 ποντιακά σωματεία-μέλη της απ' όλη την Ελλάδα, είναι το πρώτο δευτεροβάθμιο όργανο που ιδρύθηκε στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με αδιάλειπτη και συνεχή παρουσία 40 χρόνων.

Δυστυχώς, η νεοϊδρυθείσα Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος (Π.Ο.Ε.), οι διασπαστές του Ποντιακού χώρου, κατάφερε με διαφόρους μεθόδους να πείσει ορισμένους ότι εκφράζει το σύνολο του οργανωμένου ποντιακού χώρου και ότι υφίσταται θέμα νομιμότητας του τρόπου λειτουργίας και συγκρότησης του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανελλήνιου Ιδρύματος «Παναγία Σουμελά».

Παρά την αρχική πρόθεσή μας να μην εμπλακούμε σε τέτοιου είδους αντιπαραθέσεις με τους συμπατριώτες μας, που γνωρίζουμε τη διαδρομή και τις προθέσεις τους, υποχρεωνόμαστε να πάρουμε θέση, για την αποκατάσταση της αλήθειας, διότι οι αχαρακτήριστες αυτές συμπεριφορές τραυματίζουν ανεπανόρθωτα το θρησκευτικό συναίσθημα και την αγάπη των Ποντίων για το Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά στο Βέρμιο.

Η διαστρέβλωση της αλήθειας, η ανιστόρητη προσέγγιση θεμάτων, όπως το θέμα της Παναγίας Σουμελά, τα εκβιαστικά διλήμματα που θέτει, το απαράδεκτο ύφος με πολιτικές εξαγγελίες περί νομοσχεδίων και νόμων που θα κατατεθούν και τις εντολές που δίνει προς τον πολιτικό κόσμο, μας αναγκάζει να πάρουμε θέση.

Οι αχαρακτήριστες αυτές συμπεριφορές, τραυματίζουν ανεπανόρθωτα το θρησκευτικό συναίσθημα και την αγάπη των Ποντίων για το Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά.

Στηρίζουμε απόλυτα την απόφαση που έλαβε με τον Κανονισμό 215/2010 ΦΕΚ 191/8-11-2010 Τεύχος Α' η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος με πρόταση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, με βάση το Άρθρο 59 του Ν. 590/1977 περί καταστατικού χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Εάν σήμερα κάποιοι επιλήσμονες των αξιών και των Αρχών του Ποντιακού Ελληνισμού, θεωρούν ότι μπορούν να προσβάλλουν το Ιδρυμα και το έργο του, έξω από κάθε έννοια δικαίου, με μοναδικό στόχο δυστυχώς, τη διάσπαση του Ποντιακού Ελληνισμού και του μηδενισμού έργου σημαντικού και σπουδαίου, βρίσκονται σε ευθεία αντίθεση με την πορεία και το μέλλον του Ποντιακού Ελληνισμού.

Το ότι δε διοικούν αυτοί που λασπολογούν, δε σημαίνει ότι αυτοί που διοικούν πρέπει να τους ανέχονται. 'Εως εδώ και μη παρέκει.'

'Οσον αφορά την Π.Ο.Π.Σ., να γνωρίζουν όλοι, ότι καθήκον της ήταν, είναι και θα είναι, να στηρίζει το Ιδρυμα ενάντια σε νεόκοπους υποστηρικτές ιδεών και λόγων, που οι πράξεις τους καθημερινά ακυρώνουν τα λόγια τους για ενότητα και κοινή πορεία του Ποντιακού Ελληνισμού.'

Στηρίζοντας παράλληλα κάθε πρόθεση υποστήριξης του έργου του Προσκυνήματος προτείνουμε:

- Να μη στερηθεί το Σωματείο «Παναγία Σουμελά», στην ιδιοκτησία του οποίου ανήκουν τα 500 στρέμματα του Προσκυνήματος, το Συνταγματικά Συμβούλιο του Ιδρύματος ως δωρητής και ιδρυτής του Ιδρύματος Β.Δ. 924/66
- Στη θέση του Προέδρου τον επιχώριο Μητροπολίτη, γιατί η μη συμμετοχή του, είναι ένα σοβαρό ζήτημα, καθώς με τη δική του άδεια ο Ναός έχει δοθεί στη δημόσια λατρεία.
- Επειδή τελευταία παρατηρείται σωρεία διαγραφών στο τριτοβάθμιο παγκόσμιο όργανο (ΔΙ.ΣΥ.Π.Ε.), (Ομοσπονδία Ουκρανίας, Αρμενίας, Γεωργίας, Καζακστάν) και για να μην περάσει ο διχασμός και η διάσπαση του οργανωμένου ποντιακού χώρου και στο 'Ιδρυμα «Παναγία Σουμελά», προτείνουμε ο αριθμός των εκπροσώπων που εκλέγονται από το «ΚΟΙΝΟ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ» να είναι (3) τρεις, ώστε να παραμείνει και στην πράξη συμβουλευτικό όργανο, όπως ήταν μέχρι τώρα χωρίς να καθορίζει πλειοψηφίες και μειοψηφίες, μεταφέροντας αντιθέσεις του οργανωμένου Ποντιακού χώρου στο 'Ιδρυμα.
- Ζητάμε την συμπαράσταση του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων & Δια Βίου Μάθησης, μιας και με το Π.Δ. 353/1997 Φ.Ε.Κ. 239 τεύχος 1° 28/11/1997, το Υπουργείο δεν διατήρησε την εποπτεία του Πανελλήνιου 'Ιδρυματος «Παναγία Σουμελά».

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΕΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΣΕ ΚΑΜΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΕΚΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΤΕΡΟΥΓΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΟ ΕΜΠΛΕΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ.

Το σύνολο των εκατοντάδων χιλιάδων προσκυνητών Ποντίων και φιλοποντίων, Ελλήνων και ξένων από κάθε γωνιά της γης, που καθημερινά προστρέχουν και προσκυνούν Τη Χάρης Της, δικαιώνει στη λογική και τη συνείδησή μας το έργο και την προσφορά του Ιδρύματος Παναγία Σουμελά, των Διοικητικών Συμβουλίων και των εκατοντάδων ανθρώπων που αθόρυβα και ανυστερόβουλα διακονούν Τη Χάρη Της.

Οι παραπάνω θέσεις επικυρώθηκαν επανειλημμένα από πανελλήνια συνέδρια και συνελεύσεις των 220 ποντιακών σωματείων μελών της Ομοσπονδίας.

Με εκτίμηση
Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Ο.Π.Σ.

Ο Πρόεδρος
Χαράλαμπος Αποστολίδης
Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω

Η Αντιπρόεδρος
Χριστίνα Σαχινίδου

Η Γενική Γραμματέας
Βικτωρία Σαββίδου

Τα Μέλη
Σοφία Παπαδοπούλου
Ειρήνη Κεσοπούλου
Κωνσταντίνος Ζηλελίδης
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Βασίλειος Καφανταρίδης
Στέλλα Χαϊτίδου
Αρχ. Ιωακείμ Παπαδόπουλος
Μωϋσής Τσιρίδης
Ισαάκ Αρζουμανίδης
Αναστασία Ευθυμιάδου
Παρθένα Παπαδοπούλου
Βενιέρα Τσαμτσίδου

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Αντιγονίδών 19 - τ.κ. 546 30 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310/501375, 6907/392426
fax 2310/511020, e-mail: pops_1972@yahoo.gr

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΟΥΜΕΛΑ»

- Το Σωματείο «Παναγία Σουμελά» από το έτος 1951 μέχρι το έτος 1966 δημιούργησε στον ιδιόκτητο χώρο, των πεντακοσίων στρεμμάτων, το Προσκύνημα «Παναγία Σουμελά», το οποίο και διοίκησε με τα ένδεκα (11) μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου με βάση τον Αστικό Κώδικα και το Καταστατικό του έως το 1966.
- Ο χώρος των πεντακοσίων στρεμμάτων χορηγήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας στο Σωματείο με σκοπό την επανίδρυση της Ιεράς Μονής Σουμελά. Ο σκοπός αυτός υλοποιήθηκε από το Σωματείο «Παναγία Σουμελά», στο οποίο παρεχωρήθη η Σεπτή Εικόνα της Παναγίας Σουμελά, με την σύμφωνη γνώμη του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.
- Το 1966 επρότεινε το Σωματείο «Παναγία Σουμελά» την ίδρυση του Ιδρύματος και με το Β.Δ. 924/1966 δημιουργήθηκε το Ίδρυμα «Παναγία Σουμελά». Εις το 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, το Σωματείο «Παναγία Σουμελά» μετείχε με έξι (6) μέλη μετά από πρότασή του, η οποία έγινε αποδεκτή και περιελήφθηκε στο Β.Δ.924/1966 άρθρο 7 παράγρ.1.
- Στην συνέχεια εξεδόθη η Κανονιστική Διάταξη 47/1973 της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, βάση της οποίας μετείχε στο Διοικητικό Συμβούλιο και εκπρόσωπος της Μητροπόλεως.
- Το 1993 εξεδόθη Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, την οποία αποδέχθηκε ο τότε Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ.Δημήτριος Φατούρος και το Ίδρυμα συνέχισε με βάση και αυτή την γνωμοδότηση μέχρι σήμερα να λειτουργεί με την Κ.Δ.47/1973.
- Το 2009 εκδίδεται νέα γνωμοδότηση, η 52/2009 εις την οποία η πλειοψηφία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, προτείνει την δυνατότητα εφαρμογής εις την Διοίκηση του Ιδρύματος του ιδρυτικού Β.Δ. 924/1966, βάση του οποίου διατάγματος το Σωματείο «Παναγία Σουμελά» έχει την πλειοψηφία στο ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο.

- Η μειοψηφία προτείνει στην γνωμοδότηση αυτή, την παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας στο Προεδρείο του Ιδρύματος μετά από απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου και της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, με βάση τον Νόμο «Περί Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας της Ελλάδος» άρθρο 59 Νόμος 590/1977 εκ του γεγονότος ότι ο Ιερός Ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά, έχει δοθεί στην δημόσια λατρεία.

Με το άρθρο αυτό του συγκεκριμένου νόμου ιεροί Ναοί, ενοριακοί ή μη, ιερά Προσκυνήματα, όταν δοθούν εις την δημόσια λατρεία όπως η Παναγία Σουμελά, δηλαδή λειτουργίες τα Σαββατοκύριακα, μυστήρια, βαπτίσεις, τότε τα της Διοικήσεως και διαχειρίσεως, αποφασίζονται με πρόταση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου προς την Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

- Στην γνωμοδότηση αυτή την 52/2009, γίνεται αναφορά στο άρθρο 109 του συντάγματος, που προβλέπει δηλαδή ότι στο ενδεκαμελές (11) Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, τα έξι (6) μέλη θα συνεχίσει να τα προτείνει το Σωματείο «Παναγία Σουμελά» ως ιδιοκτήτης των (500) πεντακοσίων στρεμμάτων του Προσκυνήματος και ως δωρητής εις την δημιουργία του Ιδρύματος, εις το οποίο έδωσε προς χρήση, με άτυπο χρησιδάνειο, τον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, το Καμπαναριό, πενήντα (50) στρέμματα και 50.000 δραχμές.

- Εις το ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος «Παναγία Σουμελά», το Σωματείο «Παναγία Σουμελά» διατήρησε το δικαίωμα να προτείνει τα (6) έξι μέλη, με βάση την παραπάνω γνωμοδότηση, γεγονός που όπως προαναφέραμε κάλυπτε η συνταγματική επιταγή του άρθρου 109.

Το 2010 η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος με πρόταση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, με βάση το άρθρο 59 του Νόμου 590/1977, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 109 του συντάγματος εξέδωσε τον 215/2010 Κανονισμό Φ.Ε.Κ.191/8-11-2010, όπου στην ενδεκαμελή Διοικούσα Επιτροπή του Ιερού Προσκυνήματος «Παναγία Σουμελά», διατηρείται και πάλι το εκ του Συντάγματος κατοχυρωμένο δικαίωμα της παρουσίας (6) έξι μελών του Ιδρυτικού Σωματείου «Παναγία Σουμελά» εις την Διοικούσα Επιτροπή του Ιερού Προσκυνήματος, καταργώντας παράλληλα η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος την Κανονιστική Διάταξη 47/1973. Με τον κανονισμό 215/2010, της Διοικούσας επιτροπής του Ιερού προσκυνήματος προεδρεύει ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Βεροίας και Ναούσης.

- Δεν είναι δυνατόν λοιπόν να γίνονται προτάσεις για την λειτουργία του Προσκυνήματος και να μην λαμβάνεται υπόψη και το γεγονός ότι η περιουσία ανήκει και αξιοποιήθηκε από το Σωματείο «Παναγία Σουμελά», να μην λαμβάνεται υπόψη η εφαρμογή του άρθρου 109 του Συντάγματος, το δικαίωμα δηλαδή του Σωματείου να προτείνει την πλειοψηφία στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος. Επιπλέον δε η μη συμμετοχή στην θέση του Προέδρου του οικείου Μητροπολίτου, είναι ένα σοβαρό ζήτημα μιας και με την άδεια του και μόνο λειτουργεί ο Ι.Ναός και έχει δοθεί με την άδεια του και την επιστασία του στην

δημόσια λατρεία. Σε διαφορετική περίπτωση χωρίς την σύμφωνη γνώμη του Σεβασμιοτάτου Μητροπολίτου Βεροίας θα λειτουργούσε ελάχιστες φορές τον χρόνο ο Ι.Ναός.

- Ο Νόμος όμως 590/1977 στο άρθρο 59 όπως προαναφέραμε ορίζει ότι στους Ι.Ναούς ενοριακούς ή μη και στα Ιερά Προσκυνήματα, που έχουν δοθεί στην δημόσια λατρεία, ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής προεδρεύει ο οικείος Μητροπολίτης.

Είναι εξάλλου γνωστό ότι σε κάθε Ι.Μητρόπολη, ο οικείος Μητροπολίτης ορίζει τους ιερείς και τον τρόπο λειτουργίας τους, όπως και την λειτουργία των ιερών Ναών ενοριακών ή μη ανεξαρτήτως της Νομικής τους μορφής.

Ήταν ανάγκη λοιπόν να κληθεί και ο οικείος Μητροπολίτης και τα Διοικητικά Συμβούλια του Σωματείου και του Ιδρύματος «ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ», για να εκφράσουν τις απόψεις τους και τις θέσεις τους, όσον αφορά τον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας του προσκυνήματος

- Όσον αφορά βεβαίως την εφαρμογή της Κανονιστικής Διάταξης 47/1973 της Δ.Ι.Σ., που έχουν ακουσθεί πολλά, ήταν πάντοτε σε γνώση και συμφωνία με το Υπουργείο Παιδείας. Το 1989 μάλιστα με το υπ' αριθμ. Φ051.56/2/Α1/628π.ε.23-3-1989 έγγραφο της Διεύθυνσης Εκκλησιαστικής Διοίκησης της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων, το Υπουργείο Παιδείας μας ενημέρωνε κάνοντας σαφή αναφορά στην 47/1973 Κανονιστική Διάταξη ότι είμαστε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και ότι ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου υπαχθήκαμε στο νέο Εκκλησιαστικό καθεστώς των Εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων και των Ιερών Προσκυνημάτων.

• Στην συνέχεια με προσπάθεια του Διοικητικού Συμβουλίου υπήρξε Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους 538/1993 του Α' τμήματος που αποκαθιστούσε το Ίδρυμα ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, παρά την αρχική άποψη του Υπουργείου Παιδείας ότι είμαστε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Σε αυτήν την Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γίνεται σαφής αναφορά και πάλι στην Κ.Δ.47/1973. Η Γνωμοδότηση αυτή έγινε δεκτή από τον τότε Υπουργό, χωρίς ποτέ να ζητηθεί αλλαγή στον τρόπο διορισμού του Διοικητικού Συμβουλίου από την Διαρκή Ιερά Σύνοδο, αντίθετα μας δηλώθηκε να συνεχίσουμε με βάση την Κ.Δ.47/1973.

- Σε όλα αυτά προστίθεται το 1997 και το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ.353 Φ.Ε.Κ.239 τεύχος 1^ο 28/11/1997 περί διατηρήσεως από το Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων της εποπτείας Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Εις αυτό το Προεδρικό Διάταγμα αναφέρεται η διατήρηση της εποπτείας από το Υπουργείο Παιδείας πολλών Ν.Π.Δ.Δ. όπως η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης, η Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, Ιερές Μητροπόλεις, ενορίες με ενοριακούς ιερούς Ναούς, το Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελιστρίας Τήνου, αλλά πουθενά το Ίδρυμα «Παναγία Σουμελά».

Όταν ρωτήσαμε γιατί απουσιάζει το Ίδρυμα «Παναγία Σουμελά» από την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας, μας ανέφεραν ότι θα εποπτευόμεθα πλέον από την Περιφέρεια.

Με την εφαρμογή της Κανονιστικής Διάταξης 47/1973 λειτούργησε το Ίδρυμα τριάντα επτά (37) χρόνια, σε πλήρη συνεργασία με την Εκκλησία και την Πολιτεία, σε γνώση της οποίας ήταν το γεγονός ότι το Ίδρυμα λειτουργούσε με βάση την Κ.Δ.47/1973, χωρίς ποτέ να υπήρξε έστω και προφορική διατύπωση για άλλο τρόπο διοίκησης και λειτουργίας.

Το 2007 όταν προέκυψε προβληματισμός για την Διοίκηση και Λειτουργία του Ιδρύματος εξεδόθη η 52/2009 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει αποδεκτή από το Υπουργείο Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων εξ όσων γνωρίζουμε, ούτε μας δόθηκε κάποια εντολή, διαφοροποιώντας την μέχρι τώρα Διοίκηση και Λειτουργία του Ιδρύματος.

Το όποιο νομικό πρόβλημα λοιπόν υπήρξε, με όσα αναφέραμε παραπάνω, απεκατεστάθη με τον Κανονισμό 215/2010 της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Είναι απορίας άξιον πως μετά και την έκδοση του ως άνω κανονισμού το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων επιμένει να προτείνει νομοσχέδια για την διοίκηση και λειτουργία του Ιερού Προσκυνήματος «Παναγία Σουμελά» και μάλιστα χωρίς τη συμμετοχή του ιδίου του Σεβασμιού Μητροπολίτου Βεροίας και Ναούσσης αποστερώντας παράλληλα από το ιδρυτικό Σωματείο «Παναγία Σουμελά» το συνταγματικό δικαίωμα της διατήρησης της πλειοψηφίας.

Αν όλα αυτά που αναφέραμε παραπάνω συνδυαστούν και με τις προθέσεις αλλαγής των στόχων και των σκοπών του Ιδρύματος, τότε είναι δικαιολογημένη και εύλογη η αντίδρασή μας που στηρίζουμε το εξηντάχρονο έργο του Ιδρύματος.

Επίσης θεωρούμε δικαιολογημένη και την πλήρη αντίθεση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία εμμένει στην πλήρη εφαρμογή του κανονισμού 215/2010 για τον οποίο Κανονισμό έχει δοθεί η σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου «Παναγία Σουμελά».